

U Beogradu je juče, u prostorijama Zelene stranke, prikazan dokumentarni film „Plavo srce“. Ovaj film u fokus stavlja jednu od najvažnijih ekoloških tema Evrope i Balkana, a to je devastiranje prirode zarad izgradnje mini-hidroelektrana.

Film „Plavo srce“ je priča o poslednjim divljim rekama Evrope, koje još postoje samo na Balkanu. Među prelepim kadrovima netaknute prirode, brojni Beograđani koji su došli u prostorije Zelene stranke da ga pogledaju, imali su jedinstvenu priliku da vide i tri priče iz okruženja, iz Albanije, Makedonije i Bosne i Hercegovine, gde su odvažni meštani pojedinih tamošnjih sela i varoši upornim protestima uspeli da spreče državu, tajkune, investitore i banke da unište njihove reke, i sam život koji za njih zavisi od reka.

Mini hidroelektrane su pošast koja ostavlja nenadoknadive posledice po prirodnu sredinu i čovekovu okolinu. Nijedan drugi izvor energije ne uništava prirodu i prirodno okruženje koliko hidroelektrane. U Evropi uništavanje reka traje decenijama. Mladi Evrope ne poznaju žive reke. Ono što se u evropskim zemljama danas naziva rekama, su uređeni kanali, kaže se u filmu „Plavo srce“. Preostale žive reke postoje samo još na Balkanu. Zato je ovaj film priča o lepoti prirode. Ali umesto lepote, neki ljudi vide samo novac, poruka je ovog važnog dokumentarnog filmskog zapisa o našoj stvarnosti.

O problemima koje Srbija ima u ovom trenutku zbog izgradnje mini hidroelektrana, govorili su potpredsednik Zelene stranke i stručnjak iz oblasti vodoprivrede, dr Ratko Bajčetić, kao i inženjer elektrotehnike i predsednica Saveta za energetiku Zelene stranke, Sonja Nikolić.

- Zelena stranka podnela je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o proceni uticaja na životnu sredinu, kojim tražimo obaveznu procenu uticaja za sve mini hidroelektrane. Zalažemo se za potpunu zabranu izgradnje u zaštićenim područjima i nacionalnim parkovima. Zaštićena područja i nacionalne parkove trebalo bi da od uništavanja štiti država. Ali ko će njih da zaštiti od države? - istakla je Sonja Nikolić i objasnila zbog čega balkanske države daju dozvole investitorima za izgradnju koja devastira prirodu.

- Pri izgradnje mini hidroelektrana cena investicije je relativno mala. Pri tom, tu cenu, kroz povlašćenu cenu struje, u punom iznosu plate građani. Svako od nas kada dobije račun za struju plaća i „Naknadu za povlašćene proizvođače energije“. Prinuđeni smo da lično finansiramo i ovaj vid, navodno, obnovljivih izvora. Vlasnik hidroelektrane sve uloženo vrati za četiri do pet godina, a ukupno dvanaest godina ima pravo na povlašćenu cenu struje koju prodaje. Zato je toliko pomama za izgradnjom mini hidroelektrana - objasnila je Nikolićeva.

- Iako hidropotencijal spada u obnovljive izvore energije, minihidroelektrane to svakako nisu, jer se korišćenjem jednog resursa uništavaju gotovo svi ostali. Uništava se biodiverzitet, šume, staništa brojnih vrsta flore i faune, a sa socijalnog stanovišta

onemogućava se opstanak lokalnog stanovništva i tradicionalne organske poljoprivrede. Postavlja se osnovno pitanje: da li je sve ovo vredno zarad nekoliko kilovata struje? – rekao je nakon projekcije dr Ratko Bajčetić. – Trendovi u Evropi govore u prilog sve većeg zalaganja za zaštitu prirode i čovekove okoline. Tako su u Francuskoj porušene brojne brane malih hidroelektrana, u pokušaju da se prirodi na tom mestu obezbedi opstanak. To je bio izuzetno težak, skup i kompleksan posao. A šta se u Srbiji događa? Na žalost, svedoci smo ekspanzije izgradnje svega onoga što ćemo uskoro morati da rušimo. Višestruko ćemo platiti ono što vlast, pod okriljem investicija, ne samo da dozvoljava, već i potencira. Opstanak ruralne Srbije zavisi od brojnih parametara, ali najvažnije je svakako voda. Tamo gde nestanu reke, neće biti ni ljudi. Bez reka, opstanka srpskih sela nema.

Balkan je poslednji region Evrope za „energetsko-bankarsku“ korupciju, složili su se i Beograđani u diskusiji koja se razvila nakon projekcije filma. Nema više drugog mesta u Evropi gde banke, investitori, pojedinci, mogu tako lako da se bogate na račun čiste, netaknute prirode, istaknuto je.

Ekološki i socijalni problem koji je u Srbiji u ekspanziji dodatno je prikazan i u kratkom filmu „Zelena srce“, koji je Savet za energetiku Zelene stranke snimio podno Stare planine, u junu mesecu ove godine. Beograđani okupljeni u prostorijama Zelene stranke imali su priliku da ga, uz komentare autora i govornika, pogledaju, i da vide reku Bigar koja je uspela da razori i pobedi dve hidroelektrane, bez pomoći ljudi. Ali videli su i Gobeljsku, Taorsku, Jošanicu, Dojkinčku, i mnoge druge srpske reke, koje zbog hidroelektrana na njima danas gotovo da više ne postoje, a zaštićene vrste sa njih su ili iščezle ili su na rubu opstanka.

Uništavanje divljih reka zarad materijalne koristi pojedinca, maskirano energetskim potrebama društva, jedan je od najaktuelnijih ekoloških problema o kom se čuti. Zelena stranka snažno se protivi tom trendu u Srbiji i nastaviće da čini sve da ga spreči, a nastaviće i da informiše javnost o svemu o čemu se čuti.

Izvor: zelenastranka